

השבת קוראים כי תשא וגם פרה והפרי צדיק מביא רש"י (מגילה כ"ט). בדין הוא שתקדים החודש לפרה שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה ולמה פרה קודמת שהיא טהרתן של כל ישראל, וצריך הסבר ועוד שבכי תשא קוראים גם פרשת שקלים וגם פרה, ובפורים קראנו במגילה (יג): 'אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים ככר כסף וגו' אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו. והיינו דתנן באחד באדר משמיעין על השקלים ומביא (פרה) פסיקתא רבתי (פרשה י"ד) רבי יודן בשם רבי יוסי ברבי יהודא בר ברכיה בשם רבי יהושע בן קרחה כל מ' שנה במדבר לא נמנע משה מלשמש בכהונה גדולה הה"ד 'משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו" (תהלים צט,ו), וכו', א"ר אליעזר בר' יוסי פשוט הוא לן שבחלוק לכן שימש משה במדבר, א"ר תנחום בר' יודן ותני עלה כל שבעת ימי המילואים היה משה משמש בכהונה גדולה ולא שרתה שכינה על ידיו, כיון ששימש אהרן שרתה שכינה הה"ד כי היום ה' נראה אליכם (ויקרא ט,ד), 'קוראים אל ה' והוא יענם' זה קורא ונענה וזה קורא ונענה, 'בעמוד ענן ידבר אליהם' במשה כתיב וירד ה' בענן (שמות לד ה'), ובאהרן דיבר בעמוד הענן דכתיב וירד בעמוד ענן (במדבר י"ב ה'), אבל בשמואל היכן שמענו, דכתיב (כששאל הלך לחפש החמורים של אביו) ותענינה אותם ותאמרנה יש הנה לפניך (שמואל א' ט' י"ב) רבי יודן בשם מארי יעקב 'אמרו הנשים אין אתם רואין ענן שהוא קשור למעלה', ואין יש אלא ענן דכתב ויש אשר יהיה הענן וגו' (במדבר ט' כ'), ובדף יומי למדו בברכות (מח:): הרי הוא אומר כבאכם העיר כן תמצאון אותו בטרם יעלה הבמתה לאכול, כי לא יאכל העם עד באו כי הוא יברך הזבח, אחרי כן יאכלו הקראים. 'שמרו עדותיו וחק נתן למו' וגם שמענו במשה שנכתבה תורה לשמו זכרו תורת משה עבדי (מלאכי ג' כ"ב) ובשמואל כתוב 'ויכתב בספר וינח לפני ה' (שמואל א' י,כה), שמשפט המלוכה כתבו שמואל. אבל באהרן לא שמענו, אלא מלמד שניתנה לו פרשת זאת חוקת התורה שלא תזוז ממנו ולא מבניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות,

ויש להבין פרשת פרה נוהג רק בזמן שבית המקדש קיים, איתא במדרש (במדבר רבה ט"ו) אמר לו הקב"ה למשה אמור לאהרן אל תירא, לגדולה מזו אתה מתוקן וכו' הקרבנות בזמן שבית המקדש קיים נוהגים אבל הנרות לעולם וכו' וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני ברכת כהנים' הם לעולם, וכו' שה' יברך, דכל ברכה הוא ריבוי כמו ברכת ה' לדגים ולאדם וכן יברך בריבוי השפעה בתורה שבעל פה וישמרך שנאמר כי שפתי כהן ישמרו דעת והיינו שאתה תשמור הטהרה של ישראל, וכו' וחמש פעמים שנאמר אורה במאמר יהי אור, נגד חמישה חומשי תורה (בראשית רבה ג,ה). ודעת היא – טהרות, תורה שבעל פה שבא רוב חכמה לטהר ולתקן רוב כעס, וכו', ודעת הוא סדר טהרות לטהר לב הכסיל ולכן נאמר 'כי שפתי כהן ישמרו דעת' ששמור הטהרה של ישראל וזה ניתן לאהרן ובניו. וזה פירוש 'וישמרך מן הרע' וכו'.

והסדר מצד ה' יתברך קודם החכמה ואחר כך דעת הטהרה שנאמר 'אנכי' שנתקע תלמוד תורה בלבם ואח"כ 'לא יהיה' שנעקר יצר הרע מלבם (שיר השירים רבה א', ט"ו) וכו' ובירושלמי (שקלים פרק ג' הלכה ג') טהרה מביאה לידי קדושה דכתיב (ויקרא ט"ז, י"ט) וטהרו וקדשו. וכו', ולכן קורין קודם פרשת פרה ואחר כך החודש כבירושלמי (מגילה פרק ג' הלכה ה') 'בדין הוא שתקדים החודש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה, ולמה פרה קודמת, שהיא טהרתן של ישראל. וצריך להבין בזמן הזה שאין לנו מקדש ואפר פרה למה פרה קודם, דכתיב 'זאת חוקת התורה' ולא זאת חוקת הפרה ובא לרמז (מנחות קי). זאת תורת החטאת ותורת האשם שכל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכו'. נרמז ב'זאת חוקת התורה' שעל ידי קריאת הפרשה כאילו הכהן שורף הפרה ומטהר את ישראל, כעין שמצינו בשקלים (תנחומא כי תשא ג') כשם שאתה עומד וכו' ואתה זוקף את ראשן כך בכל שנה ושנה כשקוראין שקלים לפני כאילו משה זוקף את ראשן וכו' שהקריאה והחשק שיש בלב מאפשר לקיים 'שקלים' כאילו קיים בפועל, וכן פועל פרשת פרה ענין של טהרת הלב מטומאת הנפש כנ"ל 'היא טהרתן של כל ישראל'.

וזה סעד וסמך להפוסקים דקריאת פרה דאורייתא, כבשו"ע (או"ח תרפ"ה סעיף ז'). וכבירושלמי שקידמוה לפרה שהיא טהרתן של ישראל לפני פרשת החודש שהוא התחלת התורה וכבוזהר (ח"ב ל"ט ב) שלא היה צריך להתחיל התורה אלא מהחודש הזה לכם. ומצד ה' יתברך נאמר קודם החודש - תורה ואחר כך - פרה שמצד ה' יתברך מקודם חכמה קדושה ואחר כך טהרה. 'אנכי ולא יהיה'. אבל מצד ישראל פרה קודמת שהיא טהרתן של ישראל כנ"ל. וזה בפסיקתא שניתנה לאהרן 'פרה' שלא תזוז ממנו ולא מבניו וכו' עד סוף כל הדורות. שפרשה זו נוהג לעולם אף בשעה שאין מקדש, מועיל קריאת פרה כאילו נעשה הפרה על ידי הכהנים שומרי דעת הטהרה של ישראל. יה"ר שנזכה לאפר פרה ולקרבת פסח בביאת גואל צדק בב"א.